

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет журналістики
Кафедра зарубіжної преси та інформації

Затверджено
на засіданні кафедри зарубіжної преси та інформації
факультету журналістики
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28.08.2025 р.)

Завідувач кафедри –
доктор наук із соціальних комунікацій,
професор М. Г. ЖИТАРЮК

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СВІТОВА ПУБЛІЦИСТИКА: ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ТВОРЧОСТІ»,
що викладається в межах ОПП «Міжнародна журналістика»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 061 – журналістика

Львів – 2025

Назва курсу	«Світова публіцистика: теорія і методика творчості»
Адреса викладання курсу	Вул. Генерала Чупринки, 49, Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет журналістики, кафедра зарубіжної преси та інформації
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 06 Журналістика, Спеціальність – 061 Журналістика
Викладачі курсу	Житарюк Мар'ян Георгійович, доктор наук із соціальних комунікацій, професор, завідувач кафедри зарубіжної преси та інформації Квасниця Ольга Юріївна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент кафедри зарубіжної преси та інформації Хоменко Тетяна Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри зарубіжної преси та інформації Смірнов Сергій Анатолійович, доктор філософії, асистент кафедри зарубіжної преси та інформації
Контактна інформація викладачів	maryan.zhytaryuk@lnu.edu.ua , http://journ.lnu.edu.ua/employee/zhytaryuk-m-h ; https://orcid.org/0000-0002-5690-5701 , Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, каб. 304 olha.kvasnytsia@lnu.edu.ua , https://journ.lnu.edu.ua/employee/kvasnytsya-o-yu Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, каб. 305 Tetyana.Khomenko@lnu.edu.ua , https://journ.lnu.edu.ua/employee/homenko-t-m Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, каб. 305 Serhii.Smirnov@lnu.edu.ua , https://journ.lnu.edu.ua/employee/smirnov-serhiy Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, каб. 306
Консультації з курсу відбуваються	Консультації щопонеділка, з 13.00 до 15.00 на кафедрі (к. 304-306), у робочий час у Клас-румi (https://classroom.google.com/c/ODQxMzUyOTAxNzk4?cjc=bu6isrb6)
Сторінка курсу	https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/sylabus-zhytaryuk-Світова публіцистика: теорія і методика творчості
Інформація про курс	Дисципліна «Світова публіцистика: теорія і методика творчості» є нормативною навчальною дисципліною в циклі професійної та практичної підготовки зі спеціальності 061 – Журналістика для освітньої програми «Міжнародна журналістика», яка викладається у 4 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс «Світова публіцистика: теорія і методика творчості» знайомить здобувачів з особливостями підготовки художньо-публіцистичних текстів у світовому медіапросторі, розкриває теоретичні засади та акцентує на зборі, осмисленні і підготовці нарису, замальовки, памфлету, фейлетону, есе, пародії, хроніки, портрету, враховує індивідуально-психологічні особливості автора і суспільний контекст.
Мета та цілі курсу	Мета курсу – формування у студентів знань про теоретичні основи, еволюцію, типологію та художньо-публіцистичні методи світової публіцистики; розвиток умінь аналізувати, інтерпретувати та створювати публіцистичні тексти з урахуванням культурних, історичних і національних традицій демократичного світу. Цілі курсу: визначити місце публіцистики у системі сучасних мас-медійних жанрів; ознайомити з основними національними школами світової публіцистики; навчити аналізувати тексти публіцистів різних культур і епох; розвинути навички аргументації, риторики, авторського стилю та аналітичного мислення; сформувати відповідальне ставлення до слова і суспільної місії публіциста.
Література для вивчення дисципліни	Базова: 1. Randall, D. (2016), <i>The Universal Journalist: Expanded and Updated</i> , Pluto Press, London, 272 p. Укр.: Рендал, Девід, <i>Універсальний журналіст: аудіокнига</i> , читає Андрій Куликов. https://4read.org/318-devd-rendal-unversalnij-zhurnalst.html

2. Грищенко, О., Кривошея, Г., Шкляр, В. (2000), *Основи теорії журналістської діяльності*, Київ, 204 с.
 3. Житарюк, М. Г. (2025), *Масова інформація. Масові комунікації. Соціальні комунікації. Тези лекцій* [Електронний ресурс], Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 342 с.
<https://www.doi.org/10.30970/MIMCSC.2024>
 4. Здоровега, В. Й. (2004), *Теорія і методика журналістської творчості: підручник, 2-е вид., перероб. і допов.*, ПАІС, Львів, 268 с.
 5. Зінсер, Вільям (2018), *Текст-пекс-имекс. Магія переконливих текстів*, Пер. з англ. Дмитра Кожедуба, Наш Формат, Київ, 288 с.
 6. Кость, С. А. (2022), *Вступ до журналістики: навч. посіб.*, ЛНУ імені Івана Франка, Львів, 512 с.
 7. Кульчинський, Роман (2014), «Як писати цікаві статті. Загальні принципи (Лекція)», *texty.org.ua*, 23 вересня. Режим доступу до статті:
http://texty.org.ua/pg/article/editorial/read/55921/Jak_pysaty_cikavi_statti_Zagalni_pryncypu_Lekcija
 8. *Словник журналіста: терміни, мас-медіа, постаті* (2007), Авт.-уклад. Ю. М. Бідзіля (відп. ред.) та ін., Закарпаття, Ужгород, 220 с. http://search.nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0002166
-
9. Шкляр, В. І. (1999), *Теорія і методика журналістської творчості: Конспект лекцій*, Київ, 44 с.

Допоміжна:

1. [Ekström, Mats, Patrona. Marianna](#) (2024), *Authoritarian Populism and the Challenges for News Journalism. A Discourse Approach*, eBook Published 29 August 2024. London. Routledge, 186 p. <https://doi.org/10.4324/9781003390152>
2. Goban-Klas, T. (1999), *Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu*, Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa-Krakow, 336 s., <https://www.scribd.com/document/558131389/Goban-Klas-T-Media-i-Komunikowanie-Masowe-Teorie-i-Analazy-Prasy-Radia-Telewizji-i-I>; <https://docer.pl/doc/vcsven>
3. Harrop, Jennie (2018), *The Simple Math of Writing Well: Writing for the 21st Century*, George Fox University. <https://open.umn.edu/opentextbooks/textbooks/the-simple-math-of-writing-well-writing-for-the-21st-century>
4. *Innovations in Journalism. Comparative Research in Five European Countries* (2024). Edited By [Klaus Meier](#), [Jose A. García-Avilés](#), [Andy Kaltенbrunner](#), [Colin Porlezza](#), [Vinzenc Wyss](#), [Renée Lugschitz](#), [Korbinian Klinghardt](#). eBook Published 25 April 2024. Routledge, London. 326 p. <https://doi.org/10.4324/9781032630410>
5. McBride, Wendy L. (2023), *Sourcing, summarizing, and synthesizing: Skills for effective research writing*. University of Arkansas. <https://open.umn.edu/opentextbooks/textbooks/sourcing-summarizing-and-synthesizing-skills-for-effective-research-writing>
6. *Media tactics in the long twentieth century* (2025), Edited by Marie Cronqvist, Fredrik Mohammadi Norén & Emil Stjernholm, Routledge, New York, Series: Routledge studies in media, communication, and politics | Includes bibliographical references and index. LC record available at <https://lccn.loc.gov/2024018983>; LC ebook record available at <https://lccn.loc.gov/2024018984>
7. Platt, [Washington](#) (1957), *Strategic Intelligence Production*, eBook, Basic Principles, F.A. Praeger, Frederic, New York, 302 p. Electronic reproduction, [Place of publication not identified], HathiTrust Digital Library, 2010, <https://search.worldcat.org/title/577082885>
8. [Prengaman, Peter](#) (2018), *Tips to develop stories as a foreign correspondent*. <https://www.linkedin.com/pulse/developing-stories-foreign-correspondent-peter-prengaman>
9. Zamith, Rodrigo (2022), *The International Journalism Handbook*, Amherst, Massachusetts. <https://open.umn.edu/opentextbooks/textbooks/1228>

10. Аньєс, Ів (2013), *Підручник із журналістики: пишемо для газет (Manuel de journalisme: écrire pour le journal)*, переклад з французької Андрія Андруссяка, Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», Київ, 544 с.
11. Бочковський, О.-І., & Сірополко, С. (1993), *Українська журналістика на тлі доби (історія, демократичний досвід, нові знання)*, за ред. К. Костева та Г. Комаринського, Український технічно-господарський інститут, Мюнхен, 204 с. <https://diasporiana.org.ua/wp-content/uploads/books/2173/file.pdf>
12. Житарюк, М. Г. (2008), *Соціокультурна модель журналістики: традиції і новаторство: монографія*, Простір-М, Львів, 416 с. https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/monograf_a5_cd.pdf
13. Житарюк, М. Г. (2018), *Теорії та моделі масової інформації (Масова комунікація): навч.-метод. посібник*, ЛНУ імені Івана Франка, Львів, 244 с. <https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/S-959-LNU-Zhytariuk-BLOK.pdf>
14. *Журналістика: словник-довідник* (2013), авт.-уклад. І. Л. Михайлин, Академвидав, серія "Nota bene", Київ, 320 с.
15. *Журналістська діяльність в умовах війни»: виклики, дилеми та рішення українських редакцій: практичний посібник* (2025), Центр демократії і верховенства права, Київ. URL: https://cedem.org.ua/wp-content/uploads/2025/03/CEDEM_Journalism_War.pdf
16. *Журналістський фах: газетно-журнальне виробництво: навчальний посібник, 2-ге вид., перероб. і допов.* (2012), Автори: Т. О. Приступенко, Р. В. Радчик, М. К. Василенко та ін.; за ред. В. В. Різуна, Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", Київ, 352 с. https://shron1.chtyvo.org.ua/Avtorskyi_kolektyv/Zhurnalistskyi_fakh_hazetno-zhurnalne_vyrobnystvo.pdf?PHPSESSID=ju45e1vnm26fn285enhjaidt0
17. Лось, Й. Д. (2008), *Публіцистика й тенденції розвитку світу: посібник*, ПАІС, Львів, 376 с.
18. Мак-Квейл, Д. (2010), *Теорія масової комунікації*, Літопис, Львів, 537 с.
19. *Медіадискурс війни: український та закордонний досвід: монографія* (2025), Авт.: Мар'ян Житарюк, Тарас Балда, Тарас Лильо та ін.; наук. ред., упорядк., вступ, висновки проф. М. Житарюк, ЛНУ імені Івана Франка, Львів, 296 с. <https://doi.org/10.30970/mdw.2025>
20. Мелешенко, О. К., Чічановський, А. А., Шкляр, В. І. (2007), *Інформація, інформаційний. Словник термінів і понять для журналістів і політологів*, Грамота, Київ, 72 с.
21. Михайлин, І. Л. (2011), *Основи журналістики: підручник*, 5-те вид., перероб. та допов., Центр учб. літ., Київ, 494 с.
22. Носке, Геннінг (2017), *Журналістика: що треба знати та вміти. Книжка для читання та підручник*, пер. з нім. В. Климченко, Центр вільної преси, Київ, 312 с. https://aup.com.ua/uploads/Noske_short_version.pdf
23. Павлів, В. (2017), *Журналістський фейлетон. Практичний посібник*, Видавництво Українського католицького університету, Львів, 132 с.
24. Потятиник, Б. В., Лозинський, М. В. (1997), *Патогенний текст: монографія*, Місіонер, Львів, 1996, 296 с.
25. *Соціологія масової комунікації [Електронний ресурс]: тези лекцій. Навчально-методичний комплекс* (2024), укладач: проф. Мар'ян Житарюк; Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 194 с.: рис., табл. – Містить бібліографію. <https://www.doi.org/10.30970/SMC.2024>
26. Тарасюк, В. Ю. (2024), *Теорія і практика друкованої журналістики: Жанрологія. Навчально-методичний посібник із курсу для студентів, які опановують журналістський фах*, ПП Наумченко Н. В., Ужгород, 112 с. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/d962675d-3835-4c8b-8a82-96a26658ae2c/content>
27. Фіхтеліус, Ерік (2006; 2008; 2025), *Новини. Складне мистецтво роботи з інформацією*, Пер. зі швед. Вероніки Менжун (2008), Пер. та адаптація українською Мар'яна Житарюка (2025), ЛНУ ім. І. Франка, Львів, 190 с. <https://journ.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/12/Fikhtelius-Novyny-2008-pereklad-ZHytariuk.pdf>

28. Ярмиш, Ю. Ф. (2003), *Жанри сатиричної публіцистики: навч. посіб. студ. навч. закладів*, Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка, Інститут журналістики, Київ, 156 с.

Джерела:

1. Кару́sciński, Pyszard, Книги: *Імперія (2003)*, Перекл. з польської Н. Антонюк, Львів: Літопис, Львів, 344 с.; *Подорожі з Геродотом (2011)*, Видавництво Жупанського, 196 с.; *Автопортрет Репортера (2011)*, Пер. з польської Б. Матіяш, Темпора, Київ, 134 с.; *Імператор. Шахіншах (2014)*, Переклад з польської Олеса Герасима, Книги XXI, Чернівці, 294 с.; *Ще день Життя (2016)*, Переклад з польської Олеса Герасима, Книги XXI, Чернівці, 128 с.
2. [Арон](#), Реймон (2006), *Опій інтелектуалів*, пер. з фр. Г. Філіпчук, Юніверс, Київ, 272 с.
3. Багрянний, Іван (1946), *Чому я не хочу вертатись до СРСР? Лист-памфлет*. Видавництво Комітету українців Канади, Менітоба, 38 с. Передрук: <https://ushchuk.wordpress.com/wp-content/uploads/2013/09/d196d0b2d0b0d0bd-d0b1d0b0d0b3d180d18fd0bdd0b8d0b9.pdf>
4. Баштовий, І. [Нечуй-Левицький, Іван] (1891), Українство на літературних позах з Московщиною, Збруч. <https://zbruc.eu/node/49759>
5. Бритва, Опанас (1980), *Фейлетони, гуморески, нариси*, Просвіта, Мельборн, 125 с.
6. Гаврош, Олександр (2012), *Блукаючий народ. Роман-подорож у просторі і часі*, Нора-друк, Київ, 312 с.
7. Гуменюк, Наталія (2022-2026), Військові репортажі в закордонних мас-медіа, *Лабораторія журналістики суспільного інтересу*. <https://journalistsatwar.gongadzeprize.com.ua/nataliya-gumenyuk>
8. Джадт, Тоні (2024). «Едвард Саїд і палестинське питання», 1 листопада. <https://commons.com.ua/uk/edvard-sayid-i-palestinske-pitannya/>
9. Любка, Андрій (2020-2026), *Авторська колонка в DW*.
10. Памфлети (Дж. Локк, Вольтер, Дж. Мільтон, Дж. Свіфт та ін.). Електронний ресурс.
11. Політковська, Анна (2004), *Друга чеченська*, Діокор, Київ, 296 с.
12. Портников, Віталій (1989-2026), *Авторська колонка, блогінг, експертиза у традиційних медіа і на мультимедійних платформах*.
13. *Публіцистичні тексти різних авторів [Електронний ресурс]*.
14. Орвелл, Джордж (2019), *Чому я пишу*, 25 травня, вперше опубліковано: *Gangrel*, GB, Лондон, літо 1946. https://www.dailygood.org/story/2306/george-orwell-why-i-write-george-orwell/?lang=uk&sso_checked=1
15. Орвелл, Джордж (2012), *Політика й англійська мова (1946)*, Переклад з англійської: Артем Пулемьотов, Чикаго (2011), незалежний культурологічний часопис <І>. https://www.ji-magazine.lviv.ua/anons2012/polityka_i_angl_mova.htm#0
16. Трофимов, Ярослав (2019-2026), *The Wall Street Journal*.
17. Саїд, Едвард (2025), *Орієнталізм*, Переклад: Віктор Шовкун, Комубук, Київ, 536 с.
18. Фейлетони, Бібліотека «Перця». https://www.perets.org.ua/%D0%91%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0_%D0%9F%D0%B5%D1%80%D1%86%D1%8F/?subjlist=11545730
19. Хвильовий, Микола (1926), *Думки проти течії : памфлети*. Державне видавництво України, Харків, 123 с.
20. Хвильовий, Микола (1990), «Апологети писаризму (До проблеми культурної революції)», *Твори*: У 2-х т. Київ, Т. 2. Там же: «Камо грядеши».
21. Честертон, Г. К. (1901), *The Defendant and Other Essays, The Daily News*. <https://www.gutenberg.org/files/12245/12245-h/12245-h.htm>
22. Честертон, Г. К., *Памфлети "The Everlasting Man" (Вічна Людина), "Orthodoxy" (Ортодоксія) та ін.* Доступно: Project Gutenberg, [Open Library](#)

Інформаційні ресурси

29. Вісник Львівського університету. Серія журналістика: <https://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/journalism>

	<p>30. Електронна бібліотека Інституту журналістики Київського національного університету імені Т. Г. Шевченка: http://www.journlib.univ.kiev.ua/</p> <p>31. Львівська ННБУ ім. В. Стефаника: http://aleph.lsl.lviv.ua:8991/F;</p> <p>32. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка https://www.lnulibrary.lviv.ua/katalog/;</p> <p>33. Наукова електронна бібліотека Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського: www.nbu.gov.ua/</p> <p>34. Національна парламентська бібліотека: http://www.nplu.kiev.ua/</p> <p>35. Українська бібліотека: http://www.lib.org.ua/</p> <p>36. Цифрова безпека журналістів та інших працівників медіа. Відеокурс. https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+DSJ101+2022_T1/about</p>
Тривалість та обсяг курсу	Загальний обсяг 90 год. З них: 64 год. аудиторних, 32 год. лекційних занять, 32 год. лабораторні, 26 год. самостійна робота.
Очікувані результати навчання	<p>Здобувач у результаті вивчення курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • знає основні теорії, функції й жанри публіцистики; • розуміє історію розвитку світової публіцистики та її типологію; • уміє аналізувати, інтерпретувати й створювати публіцистичні тексти різних стилів; • володіє методами риторики, композиційної побудови та етичної аргументації; • здатен продукувати власні аналітичні, художньо-публіцистичні й мультимедійні матеріали. <p style="text-align: center;">Інтегральна компетентність</p> <p>Випускники ОП “Міжнародна журналістика” здатні розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі міжнародної журналістики і міжнародної діяльності, застосовуючи сучасні медійні підходи, принципи, кодекси і законодавчі норми.</p> <p style="text-align: center;">Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК 02. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 03. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p style="text-align: center;">Спеціальні (фахові) компетентності):</p> <p>СК 01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності. СК 03. Здатність створювати медіапродукт. СК 08. Здатність орієнтуватись в інформаційних потоках і джерелах нових медій, а також формувати інформаційні бази в інтернет-просторі та керувати інформацією в різноманітних соціальних мережах. СК 10. Здатність застосовувати набуті знання в галузі журналістики, у т. ч. сучасні цифрові технології, для пошуку, вивчення, отримання інформації і творчого осмислення - для поширення власного інформаційного продукту та вирішення проблем у професійній журналістській діяльності.</p> <p style="text-align: center;">Програмні результати навчання:</p> <p>ПР 02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції ПР 06. Планувати свою діяльність та діяльність колективу з урахуванням цілей, обмежень та передбачуваних ризиків. ПР 11. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою ПР 14. Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов’язкових джерел інформації. ПР 16. Планувати свою роботу та роботу колег, спрямовану як на генерування інформаційного контенту, так і створення медіапродукту, а також його промоцію ПР. ПР 18. Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва ПР 23. Усвідомити сучасну специфіку міжнародних медіа, професійно опанувати новітній інструментарій засобів масової комунікації для здійснення фахової</p>

	діяльності журналіста-міжнародника в умовах інформаційної та відкритої війни, геополітичних і геостратегічних викликів та потреб забезпечення демократичного розвитку України.
Ключові слова	Світова публіцистика, теорія публіцистики, жанри публіцистики, художньо-публіцистичний текст, авторська позиція, методика творчості публіциста, аргументація, аналітичне мислення, національні школи публіцистики, есеїстика, колонка, тревелог, публіцистичний стиль, інтерпретація тексту, відповідальність публіциста, культурний контекст, демократичні традиції.
Формат курсу	Очний
Теми	Див. СХЕМУ КУРСУ, додану до силабуса
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру за результатами роботи на лабораторних заняттях: виступи з аналізом публіцистичних текстів, виступи з підготовленими публіцистичними текстами на основі зміни жанрів (переписати по-своєму готовий текст), виступи (презентації) з власним публіцистичним матеріалом або практичним проектом, доповнення виступів однокурсників.
Пререквізити	Навчальна дисципліна читається в другому семестрі. Для вивчення курсу студенти потребують базових спеціальних знань, отриманих у попередні три семестри на ОП, зокрема: «Основи міжнародної журналістики», «Організація роботи в закордонних медіа», «Націологія та інформація», «Медіаландшафт Польщі і Західних Балкан», «Медіаландшафт Японії», «Історія зарубіжної журналістики».
Навчальні методи та техніки під час викладання курсу	<p>Загальнонаукові та дидактичні методи: <i>лекційний метод</i> (проблемні, аналітичні, оглядові лекції) – для систематизації теоретичних знань про еволюцію, типологію та функції світової публіцистики; <i>пояснювально-ілюстративний метод</i> – із використанням класичних і сучасних зразків світової публіцистики; <i>метод порівняльного аналізу</i> – для зіставлення національних шкіл публіцистики, авторських стилів і культурних традицій.</p> <p>Аналітико-інтерпретаційні методи: <i>текстуальний і контекстуальний аналіз</i> публіцистичних творів (історичний, культурний, політичний контексти); <i>герменевтичний метод</i> – для інтерпретації смислів, ідейно-світоглядних позицій авторів; <i>дискурс-аналіз</i> – для виявлення ідеологічних, ціннісних та риторичних стратегій публіцистів; <i>кейс-метод</i> (case study) – аналіз конкретних публіцистичних текстів і публічних інтелектуалів у кризових суспільних ситуаціях.</p> <p>Практикоорієнтовані та творчі методи: <i>аналітичні семінари</i> з обговорення текстів світових публіцистів; <i>метод творчих завдань</i> – написання аналітичних, есеїстичних і художньо-публіцистичних текстів; <i>метод авторської реконструкції</i> – відтворення логіки мислення та стилю визначних публіцистів; <i>проектний метод</i> – створення індивідуальних або групових публіцистичних проектів (тексти, мультимедійні матеріали).</p> <p>Інтерактивні методи навчання: <i>дискусії та дебати</i> з проблематики суспільної ролі публіцистики; <i>метод сократівського діалогу</i> – формування аргументації та критичного мислення; <i>робота в малих групах</i> – для аналізу текстів і підготовки спільних презентацій; <i>peer review (взаємооцінювання)</i> – аналіз і рецензування студентських робіт.</p> <p>Методи розвитку критичного мислення: <i>проблемно-пошуковий метод</i> – постановка відкритих питань без однозначних відповідей; <i>метод критичного читання</i> – аналіз джерел, перевірка аргументації, виявлення маніпулятивних прийомів; <i>рефлексивні методи</i> – написання аналітичних рефлексій і самооцінювання результатів навчання.</p> <p>Цифрові та мультимедійні методи: <i>робота з цифровими архівами та онлайн-платформами</i> світових медіа; <i>аналіз мультимедійної публіцистики</i> (подкасти, відеоесе, авторські колонки в онлайн-медіа); <i>презентаційні технології</i> – підготовка аналітичних і публічних виступів.</p>
Необхідне обладнання	Комп'ютер, мультимедійний проектор, доступ до мережі Інтернет, ноутбук, мобільний телефон чи планшет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усні відповіді, виступи, презентації, участь в обговореннях на практичних протязом семестру: максимальна кількість балів – 48, по 3 на одне лабораторне. - ІНДЗ (індивідуальне науково-дослідне завдання): 22 б.

	<p>- Підсумковий груповий проєкт з підготовки публіцистичного тексту, готового до опублікування: 30 б.</p> <p>Підсумкова максимальна кількість балів – 100.</p> <p>Відповідно до п.2.3 (передостанній абзац) Положення про контроль та оцінювання навчальних досягнень... (https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/reg_education-results.pdf) передбачено, що, за рішенням кафедри, здобувачам вищої освіти можна присуджувати додаткові бали – за участь у позанавчальній науковій діяльності (конференції, наукові публікації, олімпіади, конкурси наукових студентських робіт тощо), в т. ч. за здобуті сертифікати.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт та презентацій.</p> <p>Академічна доброчесність. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Студентські роботи повинні бути самостійними, оригінальними міні-дослідженнями чи міркуваннями.</p> <p>Приклади можливої академічної недоброчесності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відсутність посилань на використані джерела; - фабрикування джерел; - списування; - втручання у тексти інших авторів; - привласнення згенерованих фрагментів штучним інтелектом (ШІ). <p>Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі аудиторні заняття з курсу. Слухачі повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття (поважну причину). У будь-якому випадку вони зобов'язані дотримуватися усіх строків, що визначені для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, викладач надає виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються усі бали, набрані упродовж семестру, за роботу на лабораторних заняттях, ІНДЗ та підсумковий груповий проєкт або тестування.</p> <p>При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час лабораторного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття, якщо це не пов'язано з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p>
Контрольні питання	<p>Питання для обговорення (лабораторне заняття)¹</p> <p>Чим публіцистика принципово відрізняється від інформаційної журналістики?</p> <p>Чи можлива «нейтральна» публіцистика?</p> <p>У чому полягає актуальність Орвелла в умовах сучасних інформаційних воєн?</p> <p>Чи має публіцист право на радикальну позицію?</p> <p>Де проходить межа між публіцистикою та пропагандою?</p> <p>Завдання для лабораторного заняття:</p> <p>Проаналізувати публіцистичний текст Орвелла або Саїда за схемою: проблема — теза — аргументи — оцінка — висновок.</p> <p>Порівняти аналітичний стиль Арона і художньо-публіцистичний стиль Капусцінського.</p> <p>Написати коротке публіцистичне есе (600–800 слів) на актуальну суспільну тему з чітко сформульованою авторською позицією.</p> <p>Визначити етичні ризики у власному тексті та запропонувати способи їх мінімізації.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Тижд. / год.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконан -ня
-----------------	--------------------------	----------------------------------	------------------------------------	---------------	--------------------------

¹ Завдання за таким зразком у клас-румі до кожної теми

Лекції і теоретична частина

Тематичний блок Теоретичні засади світової публіцистики (4 год.)

1-й 2 год.	1. Вступ до курсу. Структура навчальної дисципліни. Завдання. Огляд літератури (1 год.). Публіцистика як форма суспільного мислення і творчого висловлення (1 год.).	Лекція	Базова – 3, 4, 9 Допоміжна – 10, 12, 14, 16, 17, 21 Джерела – 2, 13, 14, 15, 17	Опрацювати рекомендовану літературу, конспект лекції, підготуватися до лабораторного заняття.	Тиждень
2-й 2 год.	2. Публіцистика у системі масової комунікації: теорія (поняття, функції, структура), типологія публіцистів (мислитель, аналітик, митець), етичні основи (мораль, свобода, відповідальність). Особливості мирного і воєнного часу (2 год.).	Лекція	Базова – 1, 2, 6 Допоміжна – 7, 9, 12 Джерела – 7, 8, 9, 12, 14, 15, 19	Опрацювати рекомендовану літературу, конспект лекції, підготуватися до лабораторного заняття.	Тиждень

Тематичний блок «Методика творчої діяльності публіциста» (4 год.)

3-й 2 год.	1. Ідея, задум, тема, аргументація, формування авторської позиції публіциста. Композиційні і стилістичні прийоми в публіцистиці (есе, колонка, памфлет, блог, коментар) (2 год.).	Лекція	Базова – 2, 4, 6, 8 Допоміжна – 3, 9, 11, 12, 14, 21 Джерела – 10, 13	Опрацювати рекомендовану літературу, конспект лекції, підготуватися до лабораторного заняття.	Тиждень
4-й 2 год.	2. Психологія творчості і мовна культура публіциста (2 год.).	Лекція	Базова – 4, 5, 6 Допоміжна – 10, 11, 14, 15, 16, 21, 24 Джерела – 10, 13	Опрацювати рекомендовану літературу, конспект лекції, підготуватися до лабораторного заняття.	Тиждень

Тематичний блок «Жанри художньої публіцистики» (8 год.)

5-й 2 год.	Есе (1)	Лекція	Базова – 2, 4, 5, 6 Допоміжна – 4, 6, 10, 14, 26 Джерела – 7, 9, 11, 13, 16	Опрацювати рекомендовану літературу, конспект лекції, підготуватися до лабораторного заняття.	Тиждень
	Нарис (1)	Лекція	Базова – 4, 5, 6 Допоміжна – 10, 11, 16, 22, 26 Джерела – 1, 5, 6, 13	Опрацювати рекомендовану літературу, конспект лекції, підготуватися до лабораторного заняття.	Тиждень
6-й 2 год.	Памфлет (1)	Лекція	Базова – 1, 4, 8, 9 Допоміжна – 5, 6, 14, 15, 21, 26, 28 Джерела – 3, 4, 5, 10, 14, 15, 19-22	Опрацювати рекомендовану літературу, конспект лекції, підготуватися до лабораторного заняття.	Тиждень
	Фейлетон (1)	Лекція	Базова – 4, 5, 7, 9 Допоміжна – 21, 23, 28 Джерела – 5, 18	Опрацювати рекомендовану літературу, конспект лекції, підготуватися до лабораторного заняття.	Тиждень
7-й 2 год.	Авторська колонка (1)	Лекція	Базова – 2, 5, 8 Допоміжна – 3, 4, 6, 10, 14, 15, 27 Джерела – 7, 9, 11, 12, 16	Опрацювати рекомендовану літературу, конспект лекції, підготуватися до лабораторного заняття.	Тиждень
	Блог (1)	Лекція	Базова – 1, 2, 5, 8 Допоміжна – 3, 4, 6, 14, 15, 22 Джерела – 8, 12, 16	Опрацювати рекомендовану літературу, конспект лекції, підготуватися до лабораторного заняття.	Тиждень
8-й 2 год.	Подкаст / Відеоесе (1)	Лекція	Базова – 1, 2, 5, 8 Допоміжна – 3, 4, 7, 14, 15, 24 Джерела – 7, 12	Опрацювати рекомендовану літературу, конспект лекції, підготуватися до лабораторного заняття.	Тиждень

	Тревелог (1 год.)	Лекція	Базова – 1, 5, 8 Допоміжна – 4, 10, 14, 16, 26 Джерела – 6, 7, 11	Опрацювати рекомендовану літературу, конспект лекції, підготуватися до лабораторного заняття.	Тиждень
Тематичний блок «Національні школи публіцистики» (16 год.)					
9-10-й 4 год.	1. Класична європейська публіцистика: Вольтер, Дідро, Руссо, Монтеск'є, Капусцінський (4 год.).	Лекція	Базова – 1, 5, 9 Допоміжна – 1, 4, 27 Джерела – 1, 8, 13	Опрацювати рекомендовану літературу, конспект лекції, підготуватися до лабораторного заняття.	Тиждень
11-12-й 4 год.	2. Французька та німецька інтелектуальна традиція (Гейне, Камю, Сартр) (4).	Лекція	Базова – 1, 2, 4 Допоміжна – 10, 18, 28 Джерела – 10, 13	Опрацювати рекомендовану літературу, конспект лекції, підготуватися до лабораторного заняття.	Тиждень
13-14-й 4 год.	3. Англо-американська школа: есе, колонка, репортаж (Орвелл, Хакслі, Хемінгуей) (4).	Лекція	Базова – 1, 2, 3, 5 Допоміжна – 3, 6, 7, 9 Джерела – 2, 10, 13, 17	Опрацювати рекомендовану літературу, конспект лекції, підготуватися до лабораторного заняття.	Тиждень
15-й 2 год.	4. Українська публіцистика у світовому контексті: Франко, Драгоманов, Грушевський, Дзюба (2).	Лекція	Базова – 2, 4, 6 Допоміжна – 11, 12, 14, 17 Джерела – 3, 4, 6, 13	Опрацювати рекомендовану літературу, конспект лекції, підготуватися до лабораторного заняття.	Тиждень
16-й 2 год.	5. Публіцистика к. ХХ – п. ХХІ століть: глобалізація, війни, цифрова культура (2).	Лекція	Базова – 1, 3, 5, 8 Допоміжна – 8, 12, 15, 19, 27 Джерела – 7, 8, 9, 12, 13, 16	Опрацювати рекомендовану літературу, конспект лекції, підготуватися до лабораторного заняття.	Тиждень
Лабораторні заняття					
Тематичний блок. Теоретичні засади світової публіцистики (4 год.)					
1-й 2 год.	1. Вступ до курсу. Структура навчальної дисципліни. Завдання. Огляд літератури (1 год.). Публіцистика як форма суспільного мислення і творчого висловлення (1 год.).	Лаборат.	Базова – 3, 4, 9 Допоміжна – 10, 12, 14, 16, 17, 21 Джерела – 2, 13, 14, 15, 17	Виконати завдання, отримане на лекції і / або у клас-румi	Тиждень
2-й 2 год.	2. Публіцистика у системі масової комунікації: теорія (поняття, функції, структура), типологія публіцистів (мислитель, аналітик, митець), етичні основи (мораль, свобода, відповідальність). Особливості мирного і воєнного часу (2 год.).	Лаборат.	Базова – 1, 2, 6 Допоміжна – 7, 9, 12 Джерела – 7, 8, 9, 12, 14, 15, 19	Виконати завдання, отримане на лекції і / або у клас-румi	Тиждень
Тематичний блок «Методика творчої діяльності публіциста» (4 год.)					
3-й 2 год.	1. Ідея, задум, тема, аргументація, формування авторської позиції публіциста. Композиційні і стилістичні прийоми в публіцистиці (есе, колонка, памфлет, блог, коментар) (2 год.).	Лаборат.	Базова – 2, 4, 6, 8 Допоміжна – 3, 9, 11, 12, 14, 21 Джерела – 10, 13	Виконати завдання, отримане на лекції і / або у клас-румi	Тиждень
4-й 2 год.	2. Психологія творчості і мовна культура публіциста (2 год.).	Лаборат.	Базова – 4, 5, 6 Допоміжна – 10, 11, 14, 15, 16, 21, 24 Джерела – 10, 13	Виконати завдання, отримане на лекції і / або у клас-румi	Тиждень
Тематичний блок «Жанри художньої публіцистики» (8 год.)					
5-й 2 год.	Есе (1)	Лаборат.	Базова – 2, 4, 5, 6 Допоміжна – 4, 6, 10, 14, 26 Джерела – 7, 9, 11, 13, 16	Виконати завдання, отримане на лекції і / або у клас-румi	Тиждень

	Нарис (1)	Лаборат.	Базова – 4, 5, 6 Допоміжна – 10, 11, 16, 22, 26 Джерела – 1, 5, 6, 13	Виконати завдання, отримане на лекції і / або у клас-румі	Тиждень
6-й 2 год.	Памфлет (1)	Лаборат.	Базова – 1, 4, 8, 9 Допоміжна – 5, 6, 14, 15, 21, 26, 28 Джерела – 3, 4, 5, 10, 14, 15, 19-22	Виконати завдання, отримане на лекції і / або у клас-румі	Тиждень
	Фейлетон (1)	Лаборат.	Базова – 4, 5, 7, 9 Допоміжна – 21, 23, 28 Джерела – 5, 18	Виконати завдання, отримане на лекції і / або у клас-румі	Тиждень
7-й 2 год.	Авторська колонка (1)	Лаборат.	Базова – 2, 5, 8 Допоміжна – 3, 4, 6, 10, 14, 15, 27 Джерела – 7, 9, 11, 12, 16	Виконати завдання, отримане на лекції і / або у клас-румі	Тиждень
	Блог (1)	Лаборат.	Базова – 1, 2, 5, 8 Допоміжна – 3, 4, 6, 14, 15, 22 Джерела – 8, 12, 16	Виконати завдання, отримане на лекції і / або у клас-румі	Тиждень
8-й 2 год.	Подкаст / Відеоесе (1)	Лаборат.	Базова – 1, 2, 5, 8 Допоміжна – 3, 4, 7, 14, 15, 24 Джерела – 7, 12	Виконати завдання, отримане на лекції і / або у клас-румі	Тиждень
	Тревелог (1 год.)	Лаборат.	Базова – 1, 5, 8 Допоміжна – 4, 10, 14, 16, 26 Джерела – 6, 7, 11	Виконати завдання, отримане на лекції і / або у клас-румі	Тиждень
9-й 2 год.	Підсумки роботи протягом семестру за попередніми тематичними блоками. Презентація творчих робіт	Лаборат.			Тиждень
Тематичний блок «Національні школи публіцистики» (16 год.)					
10-11- й 3 год.	1. Класична європейська публіцистика: Вольтер, Дідро, Руссо, Монтеск'є, Капусцінський (4 год.).	Лаборат.	Базова – 1, 5, 9 Допоміжна – 1, 4, 27 Джерела – 1, 8, 13	Виконати завдання, отримане на лекції і / або у клас-румі	Тиждень
11-12- й 3 год.	2. Французька та німецька інтелектуальна традиція (Гейне, Камю, Сартр) (4).	Лаборат.	Базова – 1, 2, 4 Допоміжна – 10, 18, 28 Джерела – 10, 13	Виконати завдання, отримане на лекції і / або у клас-румі	Тиждень
13-14- й 3 год.	3. Англо-американська школа: есе, колонка, репортаж (Орвелл, Хакслі, Хемінгуей) (4).	Лаборат.	Базова – 1, 2, 3, 5 Допоміжна – 3, 6, 7, 9 Джерела – 2, 10, 13, 17	Виконати завдання, отримане на лекції і / або у клас-румі	Тиждень
14-15- й 2 год.	4. Українська публіцистика у світовому контексті: Франко, Драгоманов, Грушевський, Дзюба (2).	Лаборат.	Базова – 2, 4, 6 Допоміжна – 11, 12, 14, 17 Джерела – 3, 4, 6, 13	Виконати завдання, отримане на лекції і / або у клас-румі	Тиждень
15-й 1 год.	5. Публіцистика к. ХХ – п. ХХІ століть: глобалізація, війни, цифрова культура (2).	Лаборат.	Базова – 1, 3, 5, 8 Допоміжна – 8, 12, 15, 19, 27 Джерела – 7, 8, 9, 12, 13, 16	Виконати завдання, отримане на лекції і / або у клас-румі	Тиждень
16-й 2 год.	Підсумки роботи протягом семестру. Презентація творчих робіт	Лаборат.		Виконати завдання, отримане на лекції і / або у клас-румі	Тиждень
Усього – 90 год., аудиторних: 64 год.: 32 лекц., 32 практ.				26 год. – самостійна робота	

Підготував проф. М. Г. Житарюк